

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ІНОЗЕМНА МОВА ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ ЦІЛЕЙ
(АУДІЮВАННЯ ТА АНАЛІЗ НАУКОВОГО ТЕКСТУ)

(назва навчальної дисципліни)

підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 051 «Економіка»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Економіка»
(назва освітньо-наукової програми)

тип дисципліни мовної та комунікаційної підготовки

2024 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Сергій СРОХІН

(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін
та іноземних мов
протокол № 1
від «29» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Василь БАРАНІВСЬКИЙ

(прізвище, ініціали)

Укладач: *Радзівська Світлана Олександрівна*, кандидат філологічних наук, доцент.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)» передбачає наявність у здобувачів сформованої загальної іншомовної компетентності, достатньої для аудіювання автентичного академічного мовлення та читання/аналізу наукових текстів. Необхідними є базові вміння академічної роботи з науковою інформацією: пошук у електронних бібліотеках і наукових базах даних, критичний добір і систематизація джерел, коректне цитування та оформлення посилань. Передбачається розуміння загальної структури наукового повідомлення та дослідження в економіці (дослідницька проблема, мета, гіпотеза, метод, дані, результати, обмеження) як підґрунтя для адекватного виокремлення ключових смислів під час слухання та ідентифікації логіки аргументації в тексті. Здобувачі мають володіти навичками структурованого нотатківництва під час аудіювання (фіксація тез, дефініцій, термінів, числових даних, маркерів структури виступу), а також умінням стисло відтворювати зміст прослуханого/прочитаного у форматі summary та короткого аналітичного коментаря. Обов'язковими є навички використання цифрових інструментів академічної праці (текстові редактори, засоби спільної роботи, електронні ресурси, менеджери бібліографії, інструменти перевірки на запозичення) і дотримання норм академічної доброчесності, етики наукової комунікації та авторського права.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)» є формування та розвиток іншомовної академічної компетентності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня шляхом опанування стратегій академічного аудіювання й аналізу наукового тексту (передусім економічної тематики). Дисципліна охоплює сприймання та інтерпретацію усного наукового дискурсу (лекції, доповіді, семінари, презентації), виокремлення його композиційної структури та ключових змістових елементів (дослідницька проблема, мета, гіпотези, методологія, результати, обмеження, висновки), ведення структурованих наукових нотаток і подальше відтворення змісту у формі стислого викладу та аналітичного коментаря. Предмет дисципліни також передбачає лінгвістико-дискурсивний аналіз іншомовних наукових публікацій, опанування термінології економічної науки та мовних засобів академічного стилю (логіко-сміслові зв'язки, модальність, академічна обережність, аргументація), а також дотримання норм академічної доброчесності під час роботи з джерелами.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)» є формування й розвиток іншомовної академічної компетентності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня, необхідної для ефективного сприймання, розуміння та критичного осмислення автентичного наукового дискурсу (усного й писемного) у сфері економіки. Дисципліна спрямована на оволодіння стратегіями академічного аудіювання та ведення наукових нотаток, опанування інструментів аналізу структури, аргументації й термінології наукових текстів і виступів, а також на розвиток уміння академічно коректно відтворювати зміст прослуханого/прочитаного у форматі стислого викладу й аналітичного коментаря з дотриманням норм академічної доброчесності та етики наукової комунікації.

Основними завданнями навчальної дисципліни «*Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)*» є забезпечити формування стійких навичок академічного аудіювання (глобального, вибіркового та детального) на матеріалі лекцій, доповідей, семінарів і презентацій; навчити здобувачів виокремлювати композиційну структуру усного наукового повідомлення, визначати дослідницьку проблему, мету, методологію, результати, обмеження та висновки, і фіксувати їх у структурованих нотатках; розвинути вміння лінгвістико-дискурсивного аналізу наукового тексту (логіка аргументації, типи доказів, дискурсивні маркери, модальність, академічна обережність) та опанування термінології й типових колокацій економічного академічного дискурсу; сформувати здатність до компресії й переформулювання наукової інформації без спотворення змісту (summary, paraphrase, synthesis) та до підготовки короткого критичного коментаря; закріпити навички коректного посилання на джерела й дотримання принципів академічної доброчесності (уникнення некоректних запозичень, розмежування позиції автора й власної інтерпретації), що забезпечує якість навчальних результатів і відповідність вимогам внутрішнього забезпечення якості.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «*Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)*» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03	Здатність працювати в міжнародному контексті.
------	---

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами
------	--

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
--------	--

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	
Тема 1. Академічна англійська для PhD в економіці: стиль, норми, дискурс	6			2		4	7			1			6
Тема 2. Науковий текст і наукове повідомлення: структура, «сигнали» (signposting), риторика.	6			2		4	7			1			6
Тема 3. Стратегії читання та аналізу наукового тексту: від розуміння до критики.	6			2		4	7			1			6
Тема 4. Аргументація в економічних дослідженнях: claims–evidence–reasoning, причинність/кореляція.	6			2		4	7			1			6
Тема 5. Академічна доброчесність, цитування та академічна відповідальність у роботі з джерелами.	6			2		4	7			1			6
Тема 6. Академічна лексика й термінологія економіки: колокації, дефініції, «термін у контексті».	6			2		4	7			1			6
Тема 7. Граматика академічного дискурсу: номіналізація, пасив, модальність, hedging.	10			4		6	7			1			6
Тема 8. Жанри економічних наукових текстів: article, working paper, literature review, policy paper.	8			4		4	7			1			6
Тема 9. Анотація/abstract і стислий виклад (summary): компресія змісту без спотворення.	8			4		4	7			1			6
Тема 10. Критичний коментар і дискусія: коректна незгода, оцінка внеску та обмежень	8			4		4	7			1			6
Тема 11. Академічне аудіювання: типи слухання, розуміння структури усного виступу.	6			2		4	7			1			6
Тема 12. Нотатківництво під час аудіювання: фіксація тез, даних, дефініцій, переходів.	8			4		4	7			1			6
Тема 13. Труднощі аудіювання та персональна стратегія розвитку: ресурси, автономне навчання.	6			2		4	6						6
<i>Усього годин</i>	90	0	0	36	0	54	90	0	0	12	0		78

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Академічна англійська для PhD в економіці: стиль, норми, дискурс.

Поняття EAP (English for Academic Purposes) у підготовці здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня та його відмінність від загальної англійської. Академічна комунікація як складник дослідницької діяльності: роль іншомовного наукового дискурсу у читанні, слуханні, інтерпретації та обговоренні результатів економічних досліджень. Норми академічного стилю: точність, об'єктивність, доказовість, термінологічна однозначність, логіко-смилова зв'язність, відповідність жанровим очікуванням. Мовні засоби наукової коректності: нейтральний реєстр, уникнення категоричності, баланс опису й інтерпретації. Комунікативна етика наукового середовища: академічна ввічливість, коректна критика, відмежування позиції автора від позиції рецензента/коментатора, відповідність дискурсивним практикам міжнародної економічної науки.

Тема 2. Науковий текст і наукове повідомлення: структура, «сигнали» (signposting), риторика.

Структурна модель наукового повідомлення у писемному й усному форматі: дослідницька проблема, мета, гіпотези, метод, дані, результати, обговорення, обмеження, висновки та імплікації для теорії/політики/практики. Поняття композиційної організації наукового тексту та логіка переходів між частинами. Дискурсивні маркери й «сигнали» структури (signposting): формули введення теми, окреслення плану, переходу, уточнення, контраргументації, підсумку. Риторичні ходи економічного дослідження: окреслення research gap, позиціонування contribution, обґрунтування актуальності, демонстрація новизни та релевантності. Співвідношення інформаційного та аргументативного компонентів у науковому викладі; відмінність між описом, поясненням і оцінкою як основа для подальшого аналізу.

Тема 3. Стратегії читання та аналізу наукового тексту: від розуміння до критики.

Види читання за метою та завданням дослідника (skimming, scanning, close reading) і їх застосування до економічних статей, оглядів, звітів, working papers і policy papers. Визначення тезової структури тексту: тематичні речення, ключові поняття, логіка розвитку аргументу. Ідентифікація дослідницького питання та постановки проблеми; розпізнавання теоретичного каркасу та емпіричного ядра дослідження. Технології роботи з текстом: виділення ключових фрагментів, побудова смислової карти, зіставлення визначень і операціоналізацій, виокремлення припущень та меж застосовності висновків. Критичне читання як інструмент наукової автономії: оцінювання логіки, повноти аргументації та узгодженості висновків із даними.

Тема 4. Аргументація в економічних дослідженнях: claims–evidence–reasoning, причинність/кореляція.

Аргументативна архітектура наукового тексту: співвідношення твердження, доказу та пояснювальної логіки, типи доказовості в економічній науці, роль теоретичних припущень і емпіричної перевірки. Мовні маркери обґрунтування, зіставлення, спростування, підсилення та обмеження. Розмежування кореляції й причинності у формулюваннях і висновках; способи мовного позначення причинно-наслідкових зв'язків та рівня їхньої обґрунтованості. Інтерпретація даних у тексті: як автор «перекладає» статистику у висновки, які дискурсивні засоби використовуються для підкріплення інтерпретації (robustness, limitations, sensitivity, assumptions). Виявлення логічних прогалин і надмірних узагальнень як частина академічного аналізу.

Тема 5. Академічна доброчесність, цитування та академічна відповідальність у роботі з джерелами.

Академічна доброчесність як інституційна та індивідуальна норма дослідника третього рівня: коректність використання чужих ідей, відповідальність за точність відтворення позиції автора, неприпустимість маніпулятивного цитування. Джерело як об'єкт аналізу:

перевірюваність, репрезентативність, релевантність та добір літератури для обґрунтування дослідницької позиції. Розмежування перефразування, узагальнення та прямого цитування; академічно коректне відтворення змісту в *summary* та *critical commentary* з чітким маркуванням авторства думок. Академічна відповідальність у цифровому середовищі: культура роботи з електронними ресурсами, інструментами перевірки на запозичення та бібліографічними менеджерами; правові та етичні межі використання матеріалів.

Тема 6. Академічна лексика й термінологія економіки: колокації, дефініції, «термін у контексті».

Термінологічний апарат економічної науки в англomовному дискурсі: джерела термінів, дефініції, варіантність уживання, розрізнення загальномовного й дисциплінарного значення. Колокаційна природа академічної лексики: типові словосполучення для опису дослідження, методів, результатів, висновків і обмежень. «Термін у контексті» як принцип засвоєння: робота з дефініцією, прикладом уживання, синонімічними замінами, прагматичними відтінками. Лексичні ризики EFL-дослідника: хибні друзі перекладача, надмірна метафоризація, некоректна категоризація понять. Формування персонального академічного глосарію як інструменту стабільної наукової комунікації.

Тема 7. Граматика академічного дискурсу: номіналізація, пасив, модальність, hedging.

Граматична організація наукового стилю як механізм точності й нейтральності викладу. Номіналізація та «компресія» змісту в академічному тексті, щільність викладу та її вплив на розуміння під час читання й аудіювання. Пасивні й безособові конструкції як засоби об'єктивації та фокусування на процесі/результаті; засоби тематичного просування інформації в абзаці. Модальність і категорійність тверджень: ступінь упевненості, припущення, обережність, ймовірність як норма наукової відповідальності. Hedging як дискурсивний інструмент економічного письма й мовлення: формули обмеження висновків, маркування неповноти даних і умовності інтерпретацій.

Тема 8. Жанри економічних наукових текстів: article, working paper, literature review, policy paper.

Жанрова система сучасної економічної науки та її вплив на стратегії читання й аналізу. Наукова стаття як жанр: композиційні очікування, логіка подання проблеми, методології та результатів, роль обговорення й обмежень. Working paper як форма попередньої наукової комунікації: специфіка аргументації, рівень завершеності, читання «на внесок» і «на метод». Огляд літератури як інтелектуальна карта поля: принципи тематичної організації, типи синтезу, ознаки якісного академічного узагальнення. Policy paper та аналітичний звіт: орієнтація на рішення, практична імплікація, дискурсивні маркери рекомендацій. Визначення жанру як ключ до коректного тлумачення тексту.

Тема 9. Анотація/abstract і стислий виклад (summary): компресія змісту без спотворення.

Анотація та *summary* як інструменти наукової комунікації й перевірки розуміння. Структурні моделі *abstract* у міжнародних економічних журналах: постановка проблеми, мета, метод, дані, результати, внесок, обмеження, імплікації. Компресія інформації: вилучення другорядного, узагальнення, перефразування, синтез фрагментів без втрати логічних зв'язків. Мовні засоби стислого викладу: нейтральний реєстр, відмежування фактів від інтерпретацій, коректне позначення ступеня впевненості автора. Академічна точність у переказі: уникнення підміни змісту, некоректних узагальнень і приписування автору не висловлених тверджень.

Тема 10. Критичний коментар і дискусія: коректна незгода, оцінка внеску та обмежень.

Критичний коментар як академічна компетентність здобувача третього рівня: критерії оцінювання наукового тексту (релевантність проблеми, прозорість методології, обґрунтованість висновків, новизна/внесок, межі застосовності). Етичні норми наукової критики: коректність, доказовість, відсутність персоналізації, баланс сильних і слабких сторін. Мовні формули

академічної дискусії: постановка уточнювальних запитань, аргументована незгода, пропозиція альтернативного пояснення, уточнення термінів і дефініцій. Інтерпретація обмежень як ознака наукової зрілості: як автори маркують limitation, як читач/слухач оцінює їхню вагу та наслідки для висновків.

Тема 11. Академічне аудіювання: типи слухання, розуміння структури усного виступу.

Аудіювання як професійна навичка дослідника: сприймання лекцій, доповідей, семінарів і презентацій економічної тематики в умовах реального академічного темпу. Глобальне, вибіркоче та детальне слухання; прогнозування змісту за структурними сигналами, заголовками, ключовими поняттями. Розпізнавання композиційних блоків усного наукового повідомлення та їх дискурсивних маркерів. Відокремлення ядра аргументації від прикладів, ілюстрацій, відступів і повторів; фіксація дефініцій, дослідницького питання, методології, результатів, обмежень і висновків під час слухання.

Тема 12. Нотатківництво під час аудіювання: фіксація тез, даних, дефініцій, переходів.

Стратегії академічного нотатківництва як механізм перетворення усного повідомлення в керований навчально-науковий продукт. Структуровані моделі запису: відтворення плану виступу, фіксація ключових тез і аргументів, виділення доказів та логічних переходів, маркування питань до доповідача. Специфіка нотаток для економічних матеріалів: фіксація числових даних, змінних, порівнянь, причинно-наслідкових формулювань, висновків і застережень автора. Перетворення нотаток на summary і короткий аналітичний коментар; перевірка повноти та точності відтворення змісту.

Тема 13. Труднощі аудіювання та персональна стратегія розвитку: ресурси, автономне навчання.

Типові бар'єри аудіювання англійською мовою як іноземною в академічному середовищі: темп, акценти, термінологічна щільність, імпліцитні переходи, «мова даних» і візуальних посилянь. Діагностика власних труднощів і формування індивідуальної траєкторії розвитку навичок аудіювання та аналітичного розуміння. Підбір і критичний добір ресурсів для PhD-рівня в економіці: лекції, research seminars, conference talks, подкасти, відеопрезентації статей; принципи роботи з ресурсом (ціль слухання, план нотаток, контроль розуміння). Самоконтроль і критерії прогресу: точність структурованих нотаток, адекватність summary, здатність формулювати змістовні запитання та аналітичні зауваження за підсумками прослуханого.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Академічна англійська для PhD в економіці: стиль, норми, дискурс	2	1
2	Тема 2. Науковий текст і наукове повідомлення: структура, «сигнали» (signposting), риторика.	2	1
3	Тема 3. Стратегії читання та аналізу наукового тексту: від розуміння до критики.	2	1
4	Тема 4. Аргументація в економічних дослідженнях: claims–evidence–reasoning, причинність/кореляція.	2	1
5	Тема 5. Академічна доброчесність, цитування та академічна відповідальність у роботі з джерелами.	2	1
6	Тема 6. Академічна лексика й термінологія економіки: колокації, дефініції, «термін у контексті».	2	1
7	Тема 7. Граматика академічного дискурсу: номіналізація, пасив, модальність, hedging.	4	1
8	Тема 8. Жанри економічних наукових текстів: article, working paper, literature review, policy paper.	4	1
9	Тема 9. Анотація/abstract і стислий виклад (summary): компресія змісту без спотворення.	4	1
10	Тема 10. Критичний коментар і дискусія: коректна незгода, оцінка внеску та обмежень	4	1
11	Тема 11. Академічне аудіювання: типи слухання, розуміння структури усного виступу.	2	1
12	Тема 12. Нотатківництво під час аудіювання: фіксація тез, даних, дефініцій, переходів.	4	1
13	Тема 13. Труднощі аудіювання та персональна стратегія розвитку: ресурси, автономне навчання.	2	
Усього годин		36	12

План практичних занять

Тема 1. Академічна англійська для PhD в економіці: стиль, норми, дискурс

Мета: сформувати здатність застосовувати норми академічної англійської у сприйманні та інтерпретації наукового дискурсу з економіки; розрізняти регістри, комунікативні ролі й етичні рамки академічної взаємодії.

Питання для академічної дискусії:

Які ознаки відрізняють академічний дискурс від загальномоговного спілкування?

У чому проявляється наукова коректність і нейтральність у формулюваннях економічних тверджень?

Як академічна етика впливає на тон критичного коментаря?

Практичні завдання: діагностичне аудіювання короткого фрагмента академічної лекції з визначенням стилістичних маркерів; аналіз двох паралельних формулювань (публіцистичне vs академічне) з редагуванням до академічної норми; мікрівправа на «переклад реєстру» (neutralizing statements); коротке усне резюмування (60–90 секунд) із дотриманням нейтрального тону.

Тема 2. Науковий текст і наукове повідомлення: структура, «сигнали» (signposting), риторика

Мета: навчити ідентифікувати композиційну структуру наукового тексту та усного наукового повідомлення; розпізнавати signposting як інструмент керування розумінням і точного відтворення логіки дослідження.

Питання для академічної дискусії:

Які структурні компоненти є базовими для наукового повідомлення в економіці (problem–RQ–method–results–limitations–implications)?

Які мовні «сигнали» найчастіше маркують перехід між частинами виступу/тексту?

Як риторичні ходи (research gap, contribution) впливають на сприймання новизни?

Практичні завдання: аудіювання фрагмента conference talk із побудовою «карти структури»; робота з транскриптом: підкреслення signposting та визначення функції кожного маркера; співвіднесення фрагментів тексту з частинами наукового повідомлення; підготовка структурованих нотаток і перетворення їх у короткий summary.

Тема 3. Стратегії читання та аналізу наукового тексту: від розуміння до критики

Мета: сформувати здатність застосовувати skimming, scanning і close reading для роботи з науковими текстами з економіки; навчити виокремлювати ключові смисли, аргументацію та обмеження висновків.

Питання для академічної дискусії:

У яких ситуаціях PhD-досліднику доцільно застосовувати skimming, scanning і close reading?

За якими ознаками в тексті ідентифікуються RQ, contribution та methodological core?

Як відрізнити результат, інтерпретацію і припущення в науковому викладі?

Практичні завдання: skimming статті/working paper для визначення структури та головної тези; scanning для пошуку RQ, dataset, method, main findings; close reading одного абзацу з маркуванням topic sentence, claim, evidence; складання аналітичної «картки джерела» (RQ–method–results–limitations–implications) та усне відтворення змісту.

Тема 4. Аргументація в економічних дослідженнях: claims–evidence–reasoning, причинність/кореляція

Мета: розвинути здатність аналізувати логіку наукової аргументації в економічних текстах і виступах; коректно інтерпретувати мовні маркери доказовості, причинності та ступеня узагальнення.

Питання для академічної дискусії:

Як у науковому дискурсі відрізняються claim, evidence та reasoning?

Які мовні формули сигналізують про causality, а які — лише про association/correlation?

Як автори маркують assumptions, robustness, limitations і як це впливає на силу висновку?

Практичні завдання: аналіз уривка статті на предмет overclaiming і неузгодженості «дані— висновки»; аудіювання фрагмента, де інтерпретуються результати, з фіксацією доказів і висновків; переформулювання категоричних тверджень у науково коректні (з hedging); написання короткого критичного коментаря (5–7 речень) із посиланням на evidence.

Тема 5. Академічна доброчесність, цитування та академічна відповідальність у роботі з джерелами

Мета: сформувати практичні навички етичної й коректної роботи з іншомовними науковими джерелами: точне відтворення думки автора, належна атрибуція, уникнення некоректних запозичень у summary та аналітичному коментарі.

Питання для академічної дискусії:

Де проходить межа між коректним paraphrase і некоректним запозиченням?

Як у summary/коментарі розмежувати позицію автора і власну оцінку?

Чому маніпулятивне цитування та вибіркова інтерпретація є порушенням академічної етики?

Практичні завдання: вправи на paraphrase з контролем змістової еквівалентності; написання summary з чітким attribution (reporting verbs, referencing); редагування фрагмента з «ризиковими» запозиченнями; моделювання короткої академічної дискусії за кейсом доброчесності (англійською) з використанням коректних формулювань.

Тема 6. Академічна лексика й термінологія економіки: колокації, дефініції, «термін у контексті»

Мета: забезпечити точне розуміння та доречне використання економічної термінології й академічної лексики у читанні, аудіюванні та аналітичному відтворенні змісту; сформувати навички роботи з дефініціями та колокаціями.

Питання для академічної дискусії:

Чому дисциплінарне значення терміна може відрізнятися від загальномовного?

Які колокації є типовими маркерами економічного академічного дискурсу (evidence, impact, robustness тощо)?

Як запобігати помилкам через false friends та неточні перекладні еквіваленти?

Практичні завдання: виділення термінів, дефініцій і колокацій у фрагменті статті; укладання мінігосарію (термін–дефініція–приклад із джерела–власний приклад); аудіювання з фіксацією термінів і визначень; побудова серії академічних речень із термінами; коротке усне пояснення поняття (definition + example + implication).

Тема 7. Граматика академічного дискурсу: номіналізація, пасив, модальність, hedging

Мета: сформувати здатність розпізнавати й інтерпретувати граматичні засоби академічного стилю та застосовувати їх для коректного відтворення змісту; навчити керувати ступенем категоричності тверджень.

Питання для академічної дискусії:

Як номіналізація й пасив змінюють фокус і «щільність» наукового викладу?

Які граматичні маркери вказують на рівень упевненості/невизначеності автора?

Чому hedging є нормою академічної відповідальності, а не «невпевненістю»?

Практичні завдання: граматичне «читання» абзацу (номіналізація, пасив, референція, linking devices); перетворення розмовних конструкцій у академічні; вправи на модальність і hedging (may/might/appear to/suggest, etc.); аудіювання з визначенням ступеня упевненості автора та відтворенням змісту з адекватною модальністю.

Тема 8. Жанри економічних наукових текстів: article, working paper, literature review, policy paper

Мета: навчити розрізняти жанрові особливості економічних наукових текстів і відповідно обирати стратегії читання/аналізу; сформувати здатність швидко знаходити жанрово релевантну інформацію.

Питання для академічної дискусії:

Чим відрізняються комунікативна мета й структура journal article та policy paper?

Які жанрові сигнали вказують на working paper або literature review?

Як жанр впливає на форму доказовості та спосіб подання висновків?

Практичні завдання: зіставлення уривків різних жанрів з визначенням їхніх маркерів; швидке читання (scanning) для пошуку ключових компонентів залежно від жанру; написання короткого порівняльного summary двох джерел різних жанрів; аудіювання презентації статті й зіставлення з письмовим абстрактом.

Тема 9. Анотація/abstract і стислий виклад (summary): компресія змісту без спотворення

Мета: сформувати вміння стисло й точно передавати зміст наукового тексту/виступу, зберігаючи логіку дослідження та коректність авторських тверджень; опанувати прийоми paraphrase і synthesis.

Питання для академічної дискусії:

Які структурні елементи забезпечують інформативність abstract у сучасній економічній науці?

Які помилки найчастіше призводять до спотворення змісту у summary?

Як відмежувати фактичний результат від інтерпретації в стислому викладі?

Практичні завдання: реконструкція abstract із «перемішаних» речень; написання structured summary за статтею (RQ–method–results–limitations–implications); створення summary за прослуханням фрагментом лекції на основі нотаток; редагування summary з усуненням overclaiming і корекцією модальності; вправи на synthesis двох коротких джерел.

Тема 10. Критичний коментар і дискусія: коректна незгода, оцінка внеску та обмежень

Мета: розвинути здатність формулювати аргументований критичний коментар до наукового тексту/виступу англійською мовою; дотримуватися етики академічної дискусії та критеріїв наукової оцінки.

Питання для академічної дискусії:

За якими критеріями коректно оцінювати contribution, validity і limitations дослідження?

Як формулювати незгоду так, щоб вона була доказовою й не категоричною?

Які мовні засоби підтримують академічну коректність критики (hedging, stance markers)?

Практичні завдання: підготовка 3–5 змістовних запитань до автора/доповідача; написання короткого critical commentary (120–150 слів) з чітким структуруванням (strength–concern–suggestion); рольова міні-дискусія Q&A; аналіз прикладів «некоректної критики» та їх редагування в академічно прийнятні формулювання.

Тема 11. Академічне аудіювання: типи слухання, розуміння структури усного виступу

Мета: сформувати навички глобального, вибіркового та детального аудіювання академічних матеріалів з економіки; навчити відтворювати структуру усного повідомлення та виокремлювати ключові смисли.

Питання для академічної дискусії:

Як змінюється стратегія слухання залежно від мети (огляд, пошук деталей, перевірка аргументації)?

Які мовні сигнали допомагають «чути структуру» виступу (outline, transition, recap)?

Як відокремлювати головну тезу від прикладів та відступів у лекції?

Практичні завдання: аудіювання одного фрагмента в трьох режимах (global/selective/detailed) з порівнянням результатів; заповнення структурної схеми виступу; коротке усне резюмування з відтворенням логіки; вправи на фіксацію ключових термінів і визначень «на слух».

Тема 12. Нотатківництво під час аудіювання: фіксація тез, даних, дефініцій, переходів

Мета: сформувати здатність вести структуровані наукові нотатки англійською мовою під час аудіювання та перетворювати нотатки на точний summary і короткий аналітичний коментар.

Питання для академічної дискусії:

Які компоненти є обов'язковими для якісних нотаток під час академічного виступу?

Як коректно фіксувати числові дані, змінні, порівняння та тренди без втрати смислу?

Які типові помилки нотатківництва спотворюють зміст і як їх уникати?

Практичні завдання: тренування Cornell notes/структурних схем; аудіювання «data-heavy» фрагмента з фіксацією числових даних і висновків; відновлення структури виступу за нотатками; написання summary на основі нотаток; взаємоперевірка (peer review) за критеріями повноти, точності й нейтральності.

Тема 13. Труднощі аудіювання та персональна стратегія розвитку: ресурси, автономне навчання

Мета: сформувати здатність діагностувати власні труднощі академічного аудіювання та планувати індивідуальну траєкторію розвитку на основі валідних ресурсів і прозорих критеріїв самоконтролю.

Питання для академічної дискусії:

Які чинники найчастіше знижують розуміння академічної англійської (темп, акцент, щільність термінів, структура)?

Як добирати ресурси для розвитку аудіювання саме у сфері економіки на рівні PhD?

Якими показниками оцінювати прогрес (нотатки, якість summary, здатність ставити змістовні запитання)?

Практичні завдання: самодіагностика (listening profile) та визначення пріоритетних зон розвитку; добір персонального набору ресурсів (лекції, семінари, подкасти) і складання плану регулярної роботи; ведення короткого listening log англійською; підсумкове інтегроване завдання: аудіювання нового фрагмента з нотатками, summary та 2–3 академічними запитаннями до доповідача.

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Академічна англійська для PhD в економіці: стиль, норми, дискурс.	4	6
2	Науковий текст і наукове повідомлення: структура, «сигнали» (signposting), риторика.	4	6
3	Стратегії читання та аналізу наукового тексту: від розуміння до критики.	4	6
4	Аргументація в економічних дослідженнях: claims–evidence–reasoning, причинність/кореляція.	4	6
5	Академічна доброчесність, цитування та академічна відповідальність у роботі з джерелами.	4	6
6	Академічна лексика й термінологія економіки: колокації, дефініції, «термін у контексті».	4	6
7	Грамматика академічного дискурсу: номіналізація, пасив, модальність, hedging.	6	6
8	Жанри економічних наукових текстів: article, working paper, literature review, policy paper.	4	6
9	Анотація/abstract і стислий виклад (summary): компресія змісту без спотворення.	4	6
10	Критичний коментар і дискусія: коректна незгода, оцінка внеску та обмежень.	4	6
11	Академічне аудіювання: типи слухання, розуміння структури усного виступу.	4	6
12	Нотатківництво під час аудіювання: фіксація тез, даних, дефініцій, переходів.	4	6
13	Труднощі аудіювання та персональна стратегія розвитку: ресурси, автономне навчання.	4	6
Усього годин		54	78

11. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота є формою організації освітнього процесу, за якої здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти опановує зміст навчальної дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)» у час, вільний від аудиторних занять, та виконує індивідуальні навчальні завдання, спрямовані на розвиток іншомовної академічної компетентності в дослідницькому контексті спеціальності 051 «Економіка». Метою

самостійної роботи є повне засвоєння програмних результатів навчання, розвиток автономності здобувача в академічній діяльності, удосконалення навичок академічного аудіювання, ведення нотаток, аналітичного читання наукових текстів, компресії змісту (summary/structured abstract), формулювання критичного коментаря, а також дотримання норм академічної доброчесності під час роботи з джерелами.

Самостійна робота організовується як системна практика на основі автентичних англійських матеріалів академічного рівня (лекції, research seminars, conference talks, наукові статті, working papers, literature reviews, policy papers) з економічної тематики. У межах самостійної роботи здобувач виконує завдання, що передбачають цілеспрямоване аудіювання (global/selective/detailed listening), ведення структурованих нотаток, виокремлення структури наукового повідомлення та дискурсивних маркерів (signposting), лінгвістико-дискурсивний аналіз тексту (термінологія, колокації, модальність і hedging, логіка аргументації), а також підготовку письмових продуктів навчального характеру англійською мовою, які дозволяють перевірити розуміння й академічну коректність відтворення змісту.

Обов'язкові індивідуальні завдання самостійної роботи (письмові продукти):

Listening log (щоденник аудіювання) за обраними 6–8 академічними аудіоматеріалами (фрагменти лекцій/доповідей з економіки) із зазначенням джерела, теми, мети слухання, коротких структурованих нотаток та самооцінки складності (терміни, темп, акцент, логіка викладу).

Структурований summary (або structured abstract у навчальному форматі) до одного прослуханого виступу та одного прочитаного наукового тексту з обов'язковим відтворенням елементів RQ–method–results–limitations–implications та з дотриманням академічної нейтральності й коректної модальності.

Короткий критичний коментар до прочитаного/прослуханого (орієнтовно 150–200 слів англійською): оцінка внеску (contribution), аргументації (claim–evidence–reasoning), обмежень (limitations) і можливих напрямів уточнення/продовження, без категоричних суджень, із використанням академічної обережності (hedging).

Мінігларій економічної термінології (не менше 25 одиниць) за одним джерелом: термін/колокація — дефініція — контекстне речення з джерела — власне коректне речення; обов'язково включити 5–7 одиниць, що потенційно є «false friends» або мають контекстну варіативність значення.

Варіативне індивідуальне завдання (на вибір здобувача): підготувати аналітичний огляд джерела англійською мовою (source analysis report) або короткий огляд літератури (mini literature review) обсягом, визначеним кафедрою, що має оглядово-аналітичний характер і спрямований не на створення нового дослідження, а на демонстрацію умінь читати, інтерпретувати, узагальнювати та коректно атрибутувати наукові позиції авторів. Текст виконується з дотриманням норм академічної доброчесності та правил цитування, прийнятих у підготовці наукових публікацій.

Рекомендовані тематичні напрями для індивідуального завдання :

Signposting у академічних виступах з економіки: маркери структури та їх роль у розумінні.

Listening strategies для PhD: глобальне, вибіркове та детальне аудіювання «data-heavy» матеріалів.

Академічне нотатківництво: моделі запису та перетворення нотаток у summary.

Мовні маркери доказовості в економічному дискурсі: evidence, robustness, limitations.

Кореляція vs причинність у формулюваннях: лінгвістичні індикатори overclaiming.

Hedging і модальність у наукових текстах економіки: ступінь упевненості та академічна відповідальність.

Термінологія й колокації економіки: як контекст визначає значення терміна.

Жанрові відмінності article / working paper / policy paper: як змінюється стратегія читання.

Structured abstract і summary: стандарти компресії змісту та типові помилки EFL-дослідників.

Академічна доброчесність у англійському дослідницькому середовищі: атрибуція ідей і коректне перефразування.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи з навчальної дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)». Контрольна робота має на меті перевірити сформованість іншомовної академічної компетентності здобувача третього (освітньо-наукового) рівня у виконанні комплексних завдань, пов'язаних із аудіюванням автентичного академічного матеріалу, аналітичним читанням наукового тексту, компресією змісту (summary/structured abstract), критичним коментарем (critical commentary), а також дотриманням норм академічної доброчесності під час роботи з джерелами.

Загальні вимоги до контрольної роботи. Обсяг — 3–5 сторінок друкованого тексту (Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал 1,0). Робота виконується українською мовою як пояснювальна рамка допускається лише мінімально, основні продукти контрольної роботи подаються англійською мовою (summary/abstract, critical commentary, аналітичні фрагменти). Обов'язковим є опрацювання щонайменше 10–12 джерел, з них не менше 6–8 — англійськомовні наукові тексти академічного рівня (статті, working papers, chapters, policy papers) з економіки або суміжних соціальних наук. Для виконання аудитивної частини необхідно використати щонайменше 1–2 автентичні академічні аудіо/відеоматеріали (лекція, research seminar, conference talk) економічної тематики. Дотримання принципів академічної доброчесності є обов'язковим: коректне цитування, належна атрибуція ідей, відсутність некоректних запозичень. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Структура виконання (єдина для всіх варіантів). Обраний варіант виконується як інтегроване завдання і має містити: 1) аудіювання академічного виступу з веденням структурованих нотаток; 2) аналіз наукового тексту (1 стаття або working paper) з виокремленням RQ–method–results–limitations; 3) structured summary або structured abstract англійською мовою за прослуханням/прочитанням; 4) critical commentary англійською мовою з коректною модальністю та hedging; 5) мінігосарій термінів і колокацій (20–25 одиниць) з визначеннями та контекстом; 6) список джерел, оформлений відповідно до вимог кафедри, із дотриманням правил цитування.

Варіант 1. Методологія економічного дослідження та мова наукової доказовості

Виконайте аудіювання фрагмента академічної лекції/семінару з тематики економічної методології. Підготуйте структуровані нотатки з фіксацією signposting, визначень, ключових тез і висновків.

На основі прочитаного англійськомовного наукового тексту підготуйте structured summary (RQ–method–results–limitations–implications) і короткий critical commentary з оцінкою логіки claim–evidence–reasoning та коректності формулювань (особливо причинності/кореляції).

Варіант 2. Академічна аргументація та етичні рамки наукового дискурсу

Прослухайте академічний виступ, присвячений взаємозв'язку економіки з ціннісними/етичними аспектами (policy debates, business ethics, соціальна відповідальність). Складіть нотатки та підготуйте усний міні-виклад (90 секунд) англійською на основі нотаток (додається у вигляді тексту-скрипту).

Проаналізуйте науковий текст (article/working paper) з погляду риторики й етики: як автор позиціонує внесок, як формулює обмеження, як коректно/некоректно оцінює альтернативні підходи. Подайте critical commentary із застосуванням академічної обережності (hedging).

Варіант 3. Класичні економічні концепти: термінологія, дефініції, контекст

На основі аудіоматеріалу (lecture/talk) з історії економічної думки або базових категорій економіки підготуйте нотатки та structured summary англійською з відтворенням ключових понять, дефініцій і логіки виступу.

Виконайте лінгвістико-дискурсивний аналіз англійськомовного наукового тексту: визначте ключові терміни й колокації, подайте мінігосарій, проаналізуйте, як змінюється значення терміна в контексті аргументації; підготуйте короткий critical commentary про точність і межі дефініцій.

Варіант 4. Теорії та критика: як мовно оформлюється полеміка в науці

Прослухайте виступ, у якому присутній елемент полеміки або критики (debate talk, panel talk, seminar Q&A). Зафіксуйте signposting, маркери незгоди, уточнення та підсумку; підготуйте summary з нейтральним тоном.

На основі прочитаного тексту підготуйте critical commentary: виділіть основні лінії аргументації, типи доказів і мовні засоби критики; відредагуйте 3–5 надто категоричних або оцінних формулювань у «академічно коректні» (із hedging).

Варіант 5. Інститути, держава, правила гри: жанр policy paper і стратегія читання

Оберіть policy paper або аналітичний звіт англійською (економічна політика, регулювання, інституційні зміни). Виконайте skimming/scanning, складіть «карту» тексту та підготуйте structured summary з акцентом на recommendations/implications.

Прослухайте короткий policy talk або лекцію з теми та підготуйте порівняльний summary: як відрізняються аргументація і риторика policy talk та policy paper; додайте критичний коментар щодо сили доказів і меж рекомендацій.

Варіант 6. Моделі, формалізація, “data talk”: розуміння на слух і в тексті

Виконайте аудіювання фрагмента, який містить пояснення моделі, методів або статистичних результатів; складіть нотатки з коректною фіксацією чисел, порівнянь, тенденцій і висновків.

Проаналізуйте науковий текст із емпіричним компонентом: визначте, як автор формулює висновки з даних, де використовує hedging; підготуйте structured summary і критичний коментар щодо коректності переходу «дані → інтерпретація».

Варіант 7. Порівняння підходів: академічний дискурс зіставлення та оцінки

Прослухайте лекцію/доповідь, де порівнюються дві економічні моделі або підходи; зафіксуйте мовні маркери порівняння й контрасту; підготуйте summary англійською.

Прочитайте два короткі англійські фрагменти (або один оглядовий текст) та підготуйте synthesis summary із зіставленням аргументів, доказовості й обмежень; сформулюйте 3 академічні запитання для дискусії.

Варіант 8. Цифровізація та smart-економіка: термінологічна точність і жанрова специфіка

На основі аудіоматеріалу з цифрової економіки/інновацій підготуйте нотатки та structured summary з фіксацією ключових термінів і дефініцій.

Проаналізуйте жанрові особливості обраного джерела (working paper vs journal article vs policy paper) у темі цифрових трансформацій; подайте мініглариф, summary та critical commentary з оцінкою коректності узагальнень і меж висновків.

Варіант 9. Людина, етика, відповідальність: академічна аргументація у “ціннісних» темах

Прослухайте академічний виступ з тематики поведінкової економіки, бізнес-етики або соціальної відповідальності; складіть нотатки та summary з нейтральним стилем, уникаючи публіцистичної оцінності.

Проаналізуйте науковий текст: виокреміть тезу, докази, логіку; підготуйте critical commentary з коректною модальністю та чітким розмежуванням фактів і оцінок; додайте 3 приклади переформулювання «оцінних» речень у академічно нейтральні.

Варіант 10. Глобальні виклики та відновлення: аудіювання, аналіз, критична інтерпретація

Виконайте аудіювання академічного матеріалу про глобалізацію, нерівність, сталий розвиток або економіку відновлення; складіть нотатки й підготуйте structured summary з обов'язковим блоком limitations/uncertainty.

На основі англійського тексту, дотичного до трансформаційних процесів (у т.ч. відновлення/стійкості), підготуйте critical commentary, в якому оцініть contribution і практичні

імплікації, уникаючи категоричних тверджень; окремо прокоментуйте мовні маркери причинності/ймовірності у висновках автора.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Academic English: Writing Specialization: https://www.coursera.org/specializations/academic-english?utm_source);
- Udemy (English for Research Publication Purposes (Research English): https://www.udemy.com/course/english-for-research-publication-purposes/?utm_source)
- OpenLearn (Academic English Online: https://www.open.edu/openlearn/languages/academic-english/?utm_source)

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи в порядку, визначеному «Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті» <https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Поняття академічної англійської (English for Academic Purposes) та її роль у підготовці PhD-дослідника з економіки.
2. Основні ознаки академічного стилю англійської мови: об'єктивність, точність, нейтральність, доказовість.
3. Відмінності між академічним і загальномовним дискурсом.
4. Комунікативна етика академічного середовища та мовні засоби коректної наукової взаємодії.
5. Структура наукового тексту та усного академічного виступу (problem – research question – method – results – limitations – implications).
6. Поняття signposting і його роль у розумінні наукового повідомлення.
7. Риторичні стратегії представлення дослідження: research gap, contribution, novelty.
8. Особливості організації аргументації в академічному дискурсі економіки.
9. Види читання за метою: skimming, scanning, close reading.
10. Алгоритм аналітичного читання наукової статті.
11. Визначення ключових елементів дослідження в тексті (research question, методологія, результати, обмеження).
12. Відмінність між описом результатів і їх інтерпретацією у науковому тексті.
13. Модель claim–evidence–reasoning у науковому дискурсі.
14. Мовні маркери доказовості в економічному академічному дискурсі.
15. Кореляція і причинність: мовні способи їх розмежування у наукових формулюваннях.
16. Поняття overclaiming і способи його уникнення в академічному мовленні.
17. Принципи академічної доброчесності під час роботи з іншомовними джерелами.
18. Перефразування, цитування та узагальнення: відмінності й правила застосування.
19. Атрибуція ідей автора у summary та critical commentary.
20. Типові порушення академічної доброчесності в іншомовному академічному письмі.
21. Особливості економічної термінології в англійському академічному середовищі.
22. Роль колокацій у формуванні академічної мовної компетентності.
23. Поняття «термін у контексті» та проблеми перекладної інтерференції.
24. False friends у науковому дискурсі та способи їх уникнення.

25. Номіналізація як характеристика академічного стилю.
26. Використання пасивних конструкцій у науковому тексті.
27. Модальність у науковому мовленні: ступінь упевненості автора.
28. Hedging як засіб академічної обережності та наукової відповідальності.
29. Основні жанри економічних наукових текстів: article, working paper, literature review, policy paper.
30. Жанрові відмінності та їх вплив на стратегії читання.
31. Особливості структури наукової статті та огляду літератури.
32. Комунікативна мета policy paper та аналітичного звіту.
33. Поняття structured abstract і його структура.
34. Основні принципи написання summary без спотворення змісту.
35. Прийоми компресії інформації: paraphrase, synthesis, generalization.
36. Типові помилки під час стислого викладу наукового тексту.
37. Поняття critical commentary у науковій комунікації.
38. Критерії оцінювання наукового дослідження (validity, contribution, limitations).
39. Мовні засоби коректної академічної незгоди.
40. Формулювання академічних запитань до автора або доповідача.
41. Типи академічного аудіювання: global, selective, detailed listening.
42. Стратегії розуміння структури усного наукового виступу.
43. Роль signposting у процесі аудіювання.
44. Особливості сприймання «data-heavy» академічних виступів.
45. Принципи ефективного нотатківництва під час академічного аудіювання.
46. Структурні моделі запису (Cornell notes, структурні схеми, mind-mapping).
47. Фіксація термінів, дефініцій і числових даних під час слухання.
48. Перетворення нотаток у summary та аналітичний коментар.
49. Типові труднощі аудіювання англійською мовою як іноземною у PhD-середовищі.
50. Стратегії автономного розвитку навичок академічного аудіювання.
51. Використання автентичних академічних ресурсів для професійного розвитку.
52. Критерії самооцінювання якості розуміння наукового виступу.

13. Методи навчання

Методи навчання на практичних заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни *«Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)»* використовуються такі методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо;

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь тощо).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)» є підсумковий контроль – екзамен.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
<i>Аудиторна робота</i>	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
<i>Самостійна робота</i>	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з навчальної дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60														Підсумковий контроль	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	Самостійна робота			
3 бали	3 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей (аудіювання та аналіз наукового тексту)» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи студентів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Bozkurt A. GenAI et al.: Cocreacion, authorship, ownership, academic ethics and integrity in a time of generative AI // Open Praxis. 2024. Vol. 16, no. 1. P. 1–10. <https://openpraxis.org/articles/654/files/65bcd00a4e478.pdf>
2. Bonetto E., Ennis M. J., Unterkofler D. (eds.). Teaching Languages for Specific and Academic Purposes in Higher Education: English, Deutsch, Italiano : proceedings. Bozen-Bolzano : Bozen-Bolzano University Press, 2020. https://www.pedocs.de/volltexte/2022/25369/pdf/Bonetto_Ennis_Unterkofler_2020_Teaching_Languages.pdf
3. Ennis M. J., Prior J. (eds.). Approaches to English for Specific and Academic Purposes: Perspectives on Teaching and Assessing in Tertiary and Adult Education. Bozen-Bolzano : Bozen-Bolzano

University Press, 2020.
https://www.pedocs.de/volltexte/2022/25368/pdf/Ennis_Prior_2020_Approaches_to_English.pdf

4. Siegel J. Evaluating EAP notetaking textbooks: Eight key questions // Journal of English for Academic Purposes. 2021. Vol. 50. Art. 100952. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1523998/FULLTEXT01.pdf>

5. Siegel J. Written notes and listening comprehension: A correlation study // Journal of Academic Writing. 2023. Vol. 13, no. 1. P. 35–49. DOI: 10.18552/joaw.v13i1.838. <https://publications.coventry.ac.uk/index.php/joaw/article/download/838/983/6134>

Допоміжна

1. Ahmed R. Five essential listening skills for English learners [Електронний ресурс] // British Council: Voices Magazine. 2015. <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/five-essential-listening-skills-english-learners>

2. Rajagukguk H., Sirait J. Critical Listening [Електронний ресурс]. 2019. <https://ijels.com/Book-Critical-Listening.pdf>

3. Smith S. Critical reading: Making judgements about a text [Електронний ресурс] // EAP Foundation. 2022.

4. <https://www.eapfoundation.com/reading/critical/>

5. The Open University. Reading and taking notes [Електронний ресурс]. <https://university.open.ac.uk/secure-environments/sites/www.open.ac.uk.secure-environments/files/files/reading-and-taking-notes.pdf>

6. Tran Thuy. Critical Reading: A Guidebook for Postgraduate Students [Електронний ресурс]. 2015. https://www.researchgate.net/publication/316888090_Critical_Reading_A_Guidebook_for_Postgraduate_Students

7. University of York. Critical reading [Електронний ресурс]. <https://subjectguides.york.ac.uk/skills/critical-reading>

8. Карпа І. Використання веб-сторінок та соціальної мережі Facebook у процесі навчання англійської мови // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. праць молодих вчених ДДПУ ім. І. Франка. Дрогобич, 2015. Вип. 12. С. 267–272. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/12_2015/34.pdf

9. Радзієвська С. О. Алгоритм перекладу нанонаукових термінів // Studia Linguistica : зб. наук. пр. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; відп. ред. І. О. Голубовська. Київ, 2012. Вип. 6, ч. 1. С. 202–206. http://philology.knu.ua/files/library/studia_linguistica/studia_linguistica_6_1_2012.pdf

10. Радзієвська С. О. Переклад нанонаукових багатокомпонентних термінів // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики : зб. наук. пр. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; відп. ред. Н. М. Корбозерова. Київ, 2012. Вип. 21. С. 402–407. http://philology.knu.ua/files/library/pspk/pspk_2012_21.pdf